

En veiledning til hvordan du skal følge opp personer som kan ha særskilte behov på grunn av sin seksuelle orientering, kjønnsidentitet og/eller kjønnsuttrykk

Hvem regnes som seksuelle- og kjønnsminoriteter?

Seksuelle- og kjønnsminoriteter er personer med en annen **seksuell orientering** eller **kjønnsidentitet** enn majoriteten.

Seksuell orientering handler om tiltrekning til personer av et annet kjønn, samme kjønn eller begge kjønn.

Kjønnsidentitet handler om opplevelsen av eget kjønn, uavhengig av biologisk kjønn. Kjønnsidentitet kan uttrykkes (kjønnsuttrykk) gjennom utseende, klesstil, talemåte og væremåte.

Begrepet seksuelle- og kjønnsminoriteter omfatter blant annet **lesbiske, homofile, bifile, transpersoner, interkjønn-personer eller skeive/queer** (lhbtqi).

Vær oppmerksom på at personen selv kan mangle eller ha andre begreper om egenseksuell orientering eller kjønnsidentitet. Lhbtqi er ikke universelle kategorier, så både begrepet og innholdsforståelsen kan variere fra person til person. Det viktigste er derfor å la personen selv definere hva de er og hva det innebærer for dem.

Seksuelle- og kjønnsminoriteter kan være utsatt for diskriminering, trusler eller vold i Norge, for eksempel på asylmottak, eller fra familie og fra storsamfunnet.

Hva skal du gjøre dersom beboeren opplyser å tilhøre en seksuell minoritet?

1) Du kan for eksempel innlede med å si:

Vi vet at personer som bryter med forventninger til hvordan man skal være som mann eller kvinne, kan oppleve å bli utsatt for forskjellsbehandling, trusler eller vold.

2) Spør om vedkommende har behov for noen å snakke med

3) Informer om retten til å leve åpent på mottaket

Du har rett til å være den du er og fortelle dette på mottaket.

Eksempel for mindreårige beboere: «Du har rett til å være åpen om din seksuelle orientering eller kjønnsidentitet på mottaket der du bor. Andre på mottaket har ikke lov til å utsette deg for trusler eller vold. Hvis du opplever problemer fordi du er lesbisk, homofil, bifil eller transperson, er det viktig at du informerer oss i mottaket om dette. Mottakslederen kan blant annet hjelpe deg med å kontakte politiet, og snakke med deg om hvordan vikan tilrettelegge botilbudet på best mulig måte.

Vi som jobber på mottaket har taushetsplikt, og sier ikke videre det du forteller oss, om du ikke vil at vi skal gjøre det».

4) Informer om rettigheter og hjelpetilbud

- **Rett til å anmelde**

I Norge er det lov til å være mann eller kvinne på den måten man vil, uten å bli behandlet dårligere enn andre eller bli utsatt for vold. I Norge er det lov for to voksne mennesker, uansett om det er en mann eller kvinne, to menn eller to kvinner, å ha seksuelle relasjoner. Så lenge begge to er voksne og begge to vildet.

Det er straffbart å diskriminere seksuelle- og kjønnsminoriteter. Hvis du opplever diskriminering, trusler eller vold i Norge, kan du anmelde dette til politiet. Du kan også be om beskyttelse fra politiet.

Dersom det gjelder en mindreårig asylsøker, kan mottaket, representant eller barnevernet bistå med å anmelde.

- **Skeiv Verden**

Skeiv verden er en interesseorganisasjon for lesbiske, homofile, bifile, interkjønn- og transpersoner med minoritetsbakgrunn. Organisasjonen arrangerer sosiale samlinger og tilbyr veiledning og samtaler. Både beboere og ansatte kan kontakte Skeiv verden for veiledning. Skeiv verden har et stort nettverk av lhbtqi-asylsøkere og flyktninger og tilbyr samtaler på flere språk. Hvis du ønsker kontakt kan du ringe 23 21 45 98 / 950 93 293 eller sende e-post til post@skeivverden.no, se også www.skeivverden.no.

- **Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold (FRI)**

Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold er en organisasjon som jobber for likestilling og mangfold, og mot diskriminering. For mer informasjon, se nettsiden www.foreningenfri.no.

- Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF), tilbyr juridisk bistand til lhbtqi-asylsøkere. Hvis du ønsker kontakt kan du ringe 22034830 eller sende e-post seif@seif.no. Se nettsiden www.seif.no

Hva skal du gjøre hvis beboeren opplyser å være utsatt for trakassering, vold eller seksuelle overgrep?

1) Vurder behov for akutt oppfølging

Det kan være behov for akutt oppfølging dersom beboeren frykter å bli utsatt for vold på eller utenfor mottaket.

Snakk med mottaksleder om behov for tilrettelegging av botilbudet og annen oppfølging. Aktuelle tiltak kan være enerom, skjermet bolig, flytting til annet mottak mm. Tiltak gjøres i samråd med beboeren dersom han/hun er over 18 år.

Du skal

- ringe politiet (02800) ved behov for akutte sikkerhetstiltak
- ringe barneverntjenesten/barnevernsvakten, hvis beboeren er et barn
- kontakte krisesenter ved akutt behov for trygg bolig (gjelder voksne og eventuelt deres medfølgende barn), se oversikt over kontaktinformasjon på Krisesentersekretariatets nettside
- kontakte lokalt regionkontor i tråd med rutiner i RS 2014-024 *Varsling mellom asylmottak og UDI ved kriminalitet, uro og alvorlige hendelser*

2) Annen oppfølging

- [Alarmtelefonen for barn og unge](#) Telefon: 116 111, e-post:alarm@116111.no, hvis beboeren er mindreårig
- bistå beboeren til å få kontakt med kommunal helsetjeneste ved behov for fysisk eller psykisk helsehjelp

Hva skal du gjøre hvis det er behov for å gi opplysninger til andre?

1) Informer UDIs regionkontor

Regionkontoret kan ha behov for informasjon for å legge til rette for:

- et trygt bomiljø
- tilgang til helsetjenester

Du trenger ikke samtykke fra beboeren for å gi informasjon til regionkontoret.

2) Vurder å varsle politiet

Du kan ha plikt til å gi opplysninger til lokalt politidistrikt, uten hinder av taushetsplikt for å avverge visse alvorlige straffbare handlinger. Du kan drøfte med politiet anonymt.

3) Vurder å varsle barneverntjenesten

Du har meldeplikt til barneverntjenesten hvis du har grunn til å tro at et barn

- blir mishandlet (f.eks. fysisk/psykisk vold, overgrep eller barneekteskap),

Se mer om rutiner for varsling, se [RS 2014-015](#) Opplysningsplikt til barnevernet.